

Pět let sledování kvality ovzduší na Vysočině přineslo jednoznačný závěr. Nejvíce škodí lokální topeniště na pevná paliva

20.6.2023 - Eva Neuwirthová, Kateřina Žáková | Krajský úřad Kraje Vysočina

Realizátoři projektu, Konsorcium - Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě a ENVitech Bohemia s. r. o., postupně rozmístili své měřicí stanice do Lukavce, Přibyslavi, Rantířova, Velké Bíteše (rok 2018), Chotěboře, Kamenice nad Lipou, Ledče nad Sázavou, Velkého Meziříčí (rok 2019), Bystřice nad Pernštejnem, Golčova Jeníkova, Hrotovic, Pacova (rok 2020), Humpolce, Náměště nad Slavou, Nového Města na Moravě, Okříšek (rok 2021), Bochovic, Telče, Víru a Ždírcu nad Doubravou (rok 2022).

O průběhu každého roku měření v rámci projektu ISKOV II byly zpracovány hodnotící zprávy obsahující kromě srozumitelných závěrů také hodnocení zdravotních rizik, které znečištění obyvatelům Vysočiny přináší. Zprávy také uvádějí shrnutí meteorologických podmínek, které panovaly v jednotlivých letech na území České republiky a kterými je stav ovzduší do značné míry ovlivněn. Dále uvádějí počty překročení jednotlivých imisních limitů v rámci České republiky a informaci o tom, zda byly v jednotlivých letech vyhlášeny smogové situace.

Za zcela jednoznačný závěr, který lze z pěti let monitoringu vyvodit, je skutečnost, že kvalita ovzduší Vysočiny je nejvíce zhoršována škodlivinami pocházejícími z lokálních topenišť spalujících pevná paliva. Nejvyšší koncentrace prašnosti, oxidů dusíku a polycyklických aromatických uhlovodíků v čele s benzo(a)pyrenem byly naměřeny výhradně při nízkých teplotách, v období topné sezóny a jsou markantní i na pozadí velkých prašných zdrojů, jakými je například dřevozpracující průmysl.

Do období projektu se promítly také meteorologicky, vůči ovzduší, velmi příznivé roky 2020 a 2021, kdy zejména vlivem dostatku srážek byly na celém území České republiky měřeny historicky nejnižší koncentrace sledovaných škodlivin a došlo k vyhlášení pouze jediné smogové situace (rok 2021, Moravskoslezský kraj).

Exaktní informace o stavu ovzduší představují cenné podklady pro aplikaci zlepšujících opatření, účinnější směřování případné dotační podpory, informačních kampaní a v neposlední řadě také pro rozhodování v rámci povolování a regulace zdrojů znečišťování ovzduší. „Ovzduší je složkou životního prostředí a jeho čistota má bezprostřední dopad nejen na zdraví lidí, ale i na přírodu jako celek, a proto je prioritou Kraje Vysočina ovzduší chránit a udržovat jeho kvalitu na co nejlepší úrovni,“ připomněl radní Kraje Vysočina pro oblast životního prostředí Pavel Hájek.

Podrobné informace o projektu ISKOV II, včetně všech hodnotících zpráv, i předchozího projektu ISKOV, který byl realizován v letech 2012–2017, lze nalézt na webové stránce www.ovzdušivysocina.cz.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4120993&id_org=450008